

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 10C/26/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5317204402
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Mravec
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2020:5317204402.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Čadci sudcom JUDr. Michalom Mravcom v právnej veci žalobkyne: L. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX I. XXXX, štátna príslušníčka SR, zast. JUDr. Peter Vachan, LL.M., advokát, IČO: 42 350 026, so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, proti žalovanému: Poštová banka, a.s., IČO: 31 340 890, so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, zast. Advokátskou kanceláriou RELEVANS, s.r.o., IČO: 47 232 471, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, v konaní o určenie neprijateľných zmluvných podmienok a iné, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že dohoda o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX. zo dňa 12.03.2015 je neplatná .

II. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou, doručenu na tunajší súd dňa 19.06.2017 žalobkyňa, žiadala, aby súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy č. 0XXXXXXXXX zo dňa 12.03.2015, ustanovenia bodu 3.18 Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX sú ako neprijateľné zmluvné podmienky Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.03.2015 neplatné a Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.03.2015 je bez úrokov a bez poplatkov.

2. Žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným uzatvorila dňa 12.03.2015 Zmluvu o úvere dobrá pôžička č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 20.000,-€. Nakoľko sa dostala do omeškania so splácaním poskytnutého úveru, žalovaný vyzval listom zo dňa 10.03.2017 zamestnávateľa žalobkyne spoločnosť T. - H. I., s.r.o. so sídlom N. XXX na vykonávanie zrážok zo mzdy. Má za to, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a to najmä Dohodu o zrážkach zo mzdy zo dňa 12.03.2015, ktorá nebola so žalobkyňou individuálne dojednaná, bola jej predložená spolu so zmluvou, pričom ani nevedela, čo má predmetná dohoda zabezpečovať. Má za to, že dohodou o zrážkach zo mzdy nie je možné zabezpečiť budúcu pohľadávku a preto je táto v rozpore s ustanovením § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Za neprijateľnú podmienku predmetnej zmluvy o úvere považuje aj bol 3.18 Zmluvy o úvere v ktorom je upravené započítanie platieb v poradí a) poplatky, b) úrok z omeškania, c) zmluvný úrok z úveru, d) splátka istiny. Táto zmluvná podmienka je v rozpore s ustanovením § 566 Občianskeho zákonníka, v ktorom je uvedené, že pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najskôr na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak. Predmetná zmluvná podmienka je neprijateľná z dôvodu neprospechu voči spotrebiteľovi, ktorý potom donekonečna spláca úroky, poplatky, úroky z omeškania bez toho aby mu bola znížená istina pohľadávky. Žalobkyňa citujúc rozhodnutia súdov, najmä: Rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 27.10.2016, sp. zn. 6Co/150/2015, Rozsudok Krajského súdu Žilina zo dňa 27.1.2015 sp. zn. 5Co/815/2014, Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 3Cdo 1338/96, rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 20Co/144/2014, považuje zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.03.2015 za nekalú prax voči spotrebiteľovi, nakoľko je

vyhotovená na predtlačenom formulári, nebola individuálne dojednaná tak, ako to požaduje Občiansky zákonník a okrem toho neobsahuje obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, najmä: dresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť; úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia - obsahuje len celkovú výšku mesačnej splátky vrátane úrokov, nie je to rozdelené; zmluva o úvere najmä obsahuje nesprávnu celkovú čiastku spotrebiteľského úveru, ktorý má byť splatený, v čl. 3.1 Zmluvy o úvere je uvedená suma 32.765,22 €. V skutočnosti má však dlžník platiť splátku vo výške 304,-€ a počet splátok je 108, čo znamená, že vynásobením dostaneme sumu 32.832,-€. Následne je rovnako nesprávny údaj o RPMN, ktorý je v inej výške ako je uvedený na zmluve.

K žalobe pripojila: Zmluvu o úvere zo dňa 12.03.2015, dohodu o zrážkach zo mzdy zo dňa 12.03.2015, žiadosť o realizáciu Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 10.03.2017, zoznam veriteľov a záväzkov, mesačné výdavky, výplatné pásky.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 17.08.2017 žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť tvrdiac, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená riadne a platne a v písomnej forme na samostatnom dokumente. Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nejde vôbec o zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve, ale o samostatný individuálny právny akt upravujúci spôsob zabezpečenia spotrebiteľského úveru. Dohoda o zrážkach zo mzdy je dovolená aj v spotrebiteľských vzťahoch. Dohoda o zrážkach zo mzdy spĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti a žalobkyňa bola dostatočne poučená o tom, že v prípade, ak nebude plniť riadne a dobrovoľne tak, ako sa zaväzuje v Zmluve o úvere, dôjde k plneniu prostredníctvom zrážok z jej mzdy. Výška možnej mesačnej zrážky zo mzdy je pritom dohodnutá individuálne a je totožná s mesačnou výškou splátky úveru podľa zmluvy o úvere. Zrážkami zo mzdy sa nezasiahne do ekonomickej situácie spotrebiteľa. Z podania žalobkyne nevyplýva, aké neprijateľné zmluvné podmienky by mala Zmluva o úvere obsahovať. Pokiaľ žalobkyňa namieta, že zmluva neobsahuje adresu veriteľa na uplatnenie reklamácií a sťažností, táto je uvedená v čl. 4 časť I Reklamačného poriadku. Úroková sadzba spotrebiteľského úveru je priamo v zmluve o úvere v časti 3.1 uvedená vo výške ročnej úrokovej sadzby 11,90%. Údaj o úrokovej sadzbe je dostatočne jasný a zrozumiteľný. Suma spotrebiteľského úveru bola vyčíslená správne. Úver bol poskytnutý v sume 20.000,-€ RPMN nie je uvedená v neprospech spotrebiteľa, RPMN je vo výške 12,57%. Absentuje naliehavý právny záujem žalobkyne na určení neplatnosti zmluvy o úvere, dohody o zrážkach zo mzdy a určenia bezúročnosti úveru. Nakoľko sa žalobkyňa nedomáha ochrany svojich individuálnych spotrebiteľských práv a je dôvodné predpokladať, že rozhodnutie o ňou uplatnených nárokoch v zmysle petitu žaloby nevyrieši odstránenie neistoty v jej právach, resp. žiadnym spôsobom nezasiahne do jej postavenia.

K vyjadreniu pripojil reklamačný poriadok banky,

4. Žalobkyňa sa k vyjadreniu žalovaného vyjadrila v podaní zo dňa 3.11.2017, v ktorom zotrvala na žalobe, tvrdiac, že dohoda o zrážkach zo mzdy je z dôvodu jej formulácie a predprípravenej formy ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná. Dohoda neobsahovala ani výšku pohľadávky, ktorú má zabezpečovať ani výšku jednotlivých zrážok, ktoré by sa mali vykonávať. Bola neurčitým a nejasným právnym úkonom. Formulácia Dohody o zrážkach zo mzdy sa dostala objektívne do rozporu s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax. V zmluve chýbajú obligatórne náležitosti v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch a to konkrétne správne uvedená výška celkových nákladov, správne uvedená RPMN a výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

5. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 2.3.2018 zotrval na svojom predchádzajúcom vyjadrení, poukazujúc na rozhodnutia Európskeho súdneho dvora, Ústavného súdu SR a všeobecných súdov SR. Má za to, že Dohoda o zrážkach zo mzdy ako samostatný právny úkon nemôže byť hodnotená ako neprijateľná zmluvná podmienka inej zmluvy. Dohoda o zrážkach zo mzdy je dovolený inštitút aj v spotrebiteľských vzťahoch. Priemerného spotrebiteľa zaujíma predovšetkým výška úveru a suma, ktorú výsledne zaplatí. Priemerný spotrebiteľ nebude skúmať každú jednu splátku samostatne. Je zarážajúce

ak spotrebiteľ, ktorý sa často domáha eurokonformného výkladu, v prípade, že tento výklad nie je v jeho záujme, žiada o jeho vylúčenie a neprijatie záverov európskeho súdu.

6. Súd rozhodol rozsudkom zo dňa 14.09.2018 č.k. 10C/26/2017 - 67 na základe listinných dôkazov predložených žalobkyňou a žalovaným tak, že určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.3.2015 je neplatná vo zvyšku žalobu zamietol.

7. Po podaní odvolania žalobkyňou žalovaným odvolací Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 10Co/142/2019 - 110 zo dňa 30.12.2019 odvolanie žalobkyne odmietol a rozsudok Okresného súdu zrušil vo výroku o určení, že dohoda o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.03.2015 je neplatná a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Okresný súd po zrušení pôvodného rozsudku, súc viazaný právnym názorom nariadeného súdu vykonal všetky úkony a doplnenia vykonanie ktorých odvolací súd prikázal.

9. Súd o veci rozhodol na pojednávaní, ktorého sa nezúčastnila žalobkyňa, (neúčasť ospravedlnila).

10. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní súdu dňa 28.02.2020 uviedol, že pokiaľ sa jedná o prejednávajúcu vec, žalovaný naďalej zastáva názor tak, ako ho prezentoval v jeho písomných stanoviskách v tejto veci doručených súdu, ktoré sú obsahom súdneho spisu. Žalovaný sa v celom rozsahu pridržiava všetkých jeho písomných vyjadrení, ktoré doručoval súdu a poukazuje najmä na obsah jeho odvolania zo dňa 20.11.2018 proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie a taktiež na obsah jeho vyjadrenia k odvolaniu žalobkyne zo dňa 09.03.2019. Pokiaľ sa jedná o dohodu o zrážkach zo mzdy, žalovaný naďalej tvrdí, že dohoda o zrážkach zo mzdy je platným právnym úkonom, ktorý uzavrela žalobkyňa slobodne a vážne, uzavrela ho ako samostatný právny úkon, nie je súčasťou úverovej zmluvy, podľa názoru žalovaného netvorí neprijateľnú zmluvnú podmienku, dohoda o zrážkach zo mzdy je súladná so zákonom, obsahuje zákonné náležitosti a preto žalovaný nevidí žiadny dôvod, prečo by mala byť vyhlásená alebo určená za neplatnú. S prihliadnutím k týmto tvrdeniam žalovaný navrhuje konajúcemu súdu, aby žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal náhradu trov súdneho konania ako aj právneho zastúpenia v rozsahu 100 %. V súvislosti s odvolaním proti rozhodnutiu, teda rozsudku prvej inštancie poukazuje na obsahu formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, z ktorého vyplýva, že žalobkyňa nebola povinná uzavrieť dohodu o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací prostriedok na zaplatenie úveru, ako to tvrdí v žalobe. V tejto súvislosti poukazuje žalovaný na časť formulára pre štandardné informácie označenú ako g/ vyžadované záruky a ďalej na časť d/, pokiaľ ide o časť d/ na príklade, že získanie spotrebiteľského úveru sa musí uzavrieť poistenie na zabezpečenie spotrebiteľského úveru, odpoveď je nie, ďalšia zmluva o doplnkovej službe, odpoveď je rovnako nie, tzn. nepravdivé je tvrdenie žalobkyne, že bez toho, aby uzavrela dohodu o zrážkach zo mzdy, by jej nebol poskytnutý zo strany žalovaného požadovaný spotrebiteľský úver.

11. Súd ďalej vykonal dokazovanie listinami, ktoré do spisu predložila žalobkyňa a žalovaný keď iné dôkazy navrhnuté neboli a pre rozhodnutie o veci súd nepovažoval za nevyhnutné vykonať ďalšie dôkazy, ktoré žalobkyňa ako spotrebiteľ a žalovaný nenavrhli (§ 295 CSP).

12. Súd po zrušení pôvodného rozsudku (z dôvodu porušenia procesných práv žalovanej strany) vykonal opätovne pojednávanie v prítomnosti právneho zástupcu žalobcu.

13. Ako prvú otázku v konaní súd riešil, či daný spor je sporom spotrebiteľským, t.j. takým, ktorý má svoj základ v spotrebiteľskej zmluve alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou (§ 290 CSP), pričom dospel k záveru, že tomu tak je. Predmetom konania je určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.03.2015, ustanovenia bodu 3.18 Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX a určenie, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.03.2015 je bez úrokov a bez poplatkov. Podľa § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, v znení účinnom od 25.11.2004, spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nakoľko v danom prípade žalobca obsah dohody o zrážkach zo mzdy, vôbec nemohol ovplyvniť. Takúto povahu má aj zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX, bez ohľadu na to, že bola uzavretá podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

14. Dokazovanie potvrdilo skutkový stav, ktorý v konaní nebol sporný, a to, že dňa 12.03.2015 došlo medzi žalobkyňou a žalovaným k uzavretiu zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorej predmetom bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 20.000 eur. Žalobkyňa sa predmetnou úverovou zmluvou zaviazala žalovanému poskytnuté finančné prostriedky vrátiť v pravidelných 108-mesačných splátkach po 304 eur, a to spolu s úrokmi a poplatkami. Na základe predmetnej úverovej zmluvy sa tak žalobkyňa zaviazala celkovo zaplatiť žalovanému sumu 32.765,22 eur. Dňa 12.03.2015 uzavrela žalobkyňa so žalobcom dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorou bola zabezpečená pohľadávka Banky (žalovaného) voči Dlžníkovi (žalobkyni) vzniknutá zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX. Dňa 10.03.2017 požiadal žalovaný zamestnávateľa žalobkyne o realizáciu mesačných splátok vo výške 279,- eur zo mzdy žalobkyne.

15. Vychádzajúc z uvedeného aj s poukazom na právny názor súdu druhej inštancie, sa súd zaoberal vecnou dôvodnosťou žaloby, v zmysle ust. § 137 CSP.

16. Použitie ustanovenia § 137 písm. c) C. s. p., v danej veci neprichádzalo do úvahy. Žaloba, ktorou sa žalobkyňa (majúca v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) C. s. p.. K tomuto právnomu záveru dospel najvyšší súd už v rozhodnutí z 28. februára 2019 sp. zn. 6 Cdo 127/2017, v ktorom uviedol, že ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Vychádza totiž z predpokladu, že dodávateľ porušuje svoju povinnosť nepoužívať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Je založená na protiprávnom konaní dodávateľa voči spotrebiteľovi. Kladným rozhodnutím o takejto žalobe sa priamo nedeklaruje (ne)existencia práva, ale sa deklaruje existencia nečestnej podmienky, ktorá je v spotrebiteľskej zmluve od jej vzniku. Možno ju uplatniť len v prípade spotrebiteľskej zmluvy a odlišným je aj účel, ktorému má slúžiť (jej cieľom je zabrániť používaniu neprijateľnej zmluvnej podmienky).

17. Žaloba o vyslovenie, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľná, je osobitným právnym prostriedkom ochrany spotrebiteľa, a to obdobne, ako je napríklad v prípadoch ochrany pred diskrimináciou považovaná za takýto osobitný právny prostriedok ochrany práva žaloba o vyslovenie, že bolo porušené právo žalobcu na rovnaké zaobchádzanie, alebo v prípadoch ochrany osobnostných práv žaloba o vyslovenie, že určitý výrok je nepravdivý, resp., že bolo určitým spôsobom neoprávnene zasiahnuté do osobnostných práv. Povaha takejto žaloby ako osobitného právneho prostriedku ochrany spotrebiteľa (a teda nie ako určovacej žaloby) bola naznačená už v rozhodnutí najvyššieho súdu zo 14. septembra 2016 sp. zn. 6 Cdo 389/2015. V tomto rozhodnutí najvyšší súd v súvislosti s ustanovením § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva, konštatoval, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia, alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.

18. Vstupom Slovenskej republiky do európskeho hospodárskeho a právneho systému boli do Občianskeho zákonníka zákonom č. 150/2004 Z.z. s účinnosťou od 1.4.2004 v piatej hlave začlenené ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Uvedená právna úprava má základ v smernici Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoje ako celok (čl. 6). Cieľ je garantovať vyššiu kvalitu života bežných ľudí (pozri napr. rozsudok Mostaza Claro bod 37, Asturcom bod 51).

Podľa § 52 ods. 1 až 4 OZ:

(1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany,

ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

(3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

(4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ:

(1) Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

(2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 551 Občianskeho zákonníka:

(1) Uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

(2) Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a), b), d), g), h), i) a j) zákona č. 129/2010 Z.z.:

Na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania,

b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,

h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,

i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19,

j) úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru,

Podľa § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z.z. civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu

19. Dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 12.03.2015 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným vzhľadom na ich formulované znenie nemajú charakter individuálne dojednaných zmluvných ustanovení, ktorých obsah by žalobkyňa mohla prípadne ovplyvniť (§ 53 ods.2 Obč. zák.). Preto tieto ustanovenia dohody o zrážkach zo mzdy nesmú spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To uvedená dohoda o zrážkach zo mzdy tak ako je naformulovaná, nespĺňa. Predovšetkým je potrebné uviesť, že výpočet neprijateľných podmienok v ustanovení § 53 ods.4 je uvedený príkladmo. V rámci súdneho preskúvania jednotlivých ustanovení spotrebiteľských zmlúv, ktoré nemajú charakter individuálne dojednaných zmluvných ustanovení, môže súd dôslednou aplikáciou generálnej klauzuly obsiahnutej v § 53 ods.1 Obč. zák. okruh týchto podmienok rozšíriť. Medzi neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve podľa § 53 ods.4 Obč. zák. okrem iného patria aj ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprímerane vysokú sumu ako sankciou spojenú s neplnením jeho záväzku (§ 53 ods.4 písm. k) Obč. zák.) prípadne, ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi (§ 53 ods.4 písm. o) Obč. zák.). Práve predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť tieto vyššie uvedené neprijateľné podmienky, keďže iba jej predložením zamestnávateľovi žalobkyne a oznámením výšky jej dlhov podľa vlastného uváženia žalovaného je zamestnávateľ povinný vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne bez toho, aby žalovaným požadovaná pohľadávka voči žalobkyňi prešla súdnym prieskumom jej oprávnenosti. Aj napriek tomu, že v dohode o zrážkach zo mzdy je uvedená výška pohľadávky žalovaného 20.000 eur z titulu zmluvy úvere č. XXXXXXXXXXXX zároveň v samotnom bode 1 dohody je uvedené „touto dohodou sa zabezpečuje pohľadávka Banky voči Dlžníkovi vzniknutá zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva o úvere“) uzavretej medzi Bankou a Dlžníkom dňa 11.03.2015, najmä nárok Banky na vrátenie poskytnutého úveru vo výške 20.000,-€ na zaplatenie úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov a nákladov Banky spojených s uplatnením týchto nárokov (ďalej len „Pohľadávka“)“. Je teda možné, že v rámci takto žalovaným vyčíslenej pohľadávky sa môžu ocitnúť aj nároky, ktoré sú sporné a ktorých spornosť je takto vyňatá zo súdneho prieskumu. Inak povedané sám žalovaný meritorne rozhodne o celkovej výške dlhu žalobkyne ako spotrebiteľa voči žalovanému ako dodávateľovi, ktorý takto sám rozhoduje, že jeho plnenie je v súlade s úverovou zmluvou. Výkon zrážok zo mzdy je tak súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej kontrole primeranosti a žalobkyňa je vystavená neprímeranému konaniu zo strany dodávateľa. Preto súd má za to, že dohody o zrážkach zo mzdy tak ako sú formulované umožňuje žalovanému ako dodávateľovi obchádzať účinnú justičnú kontrolu, čím reálne dochádza k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech práv žalobkyne ako spotrebiteľa a z toho dôvodu je považovaná za neprijateľnú podmienku.

20. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola žalobkyňou podpísaná dňa 12.03.2015 (t.j. v deň keď bola zmluva o úvere podpísaná žalovaným) a ešte predtým, ako jej bol úver poskytnutý. Z uvedeného vyplýva, že už v čase pred vznikom zmluvy o úvere bola žalobkyňa ako spotrebiteľ nútená uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy, pričom jej uzavretie nemohla odmietnuť, keďže jej uzavretím bolo podmienené poskytnutie úveru. Žalobkyňa tak mala na výber, mohla dohodu o zrážkach zo mzdy buď odmietnuť, čím by si zmarila možnosť, aby jej bol úver poskytnutý, alebo zmluvu o úvere vrátane dohody o zrážkach zo mzdy podpísať, čím sa podrobila vykonávaniu zrážok zo mzdy bez možnosti akejkoľvek kontroly opodstatnenosti výšky pohľadávky. Táto podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - žalobkyne, predstavuje tak neprijateľnú zmluvnú podmienku znevýhodňujúcu spotrebiteľa a preto je s poukazom na ustanovenie § 53 Obč. zák. neplatná.

21. Vymedzenie zabezpečovacej pohľadávky, prípadne zmluvné pokuty, náklady, ktoré žalovanej vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávok a prípadne jeho ďalšie pohľadávky voči žalobkyni, ktoré do budúca vyplývajú zo zmluvy a jej prípadných dodatkov je neurčité, preto neplatné. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu, uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Podľa § 2 ods.2 Obč. zák. v občianskoprávných vzťahov, vrátane zmluvných vzťahoch, majú účastníci rovnaké postavenie. Veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi nie je vo vzťahu k nadradenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať, pre ktoré pohľadávky a v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať formou zrážok zo mzdy v prospech veriteľa.

22. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že uvedená dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje formulovanú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná. Svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, t.j. žalobkyne. Pri uzatváraní dohody dlžník - spotrebiteľ musí vedieť druh pohľadávky, ktorú zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej výške. Suma 20.000,-€, v bode I. dohody o zrážkach zo mzdy bola uvedená len v súvislosti s označením poskytnutia úveru na základe žiadosti o poskytnutie úveru. Aj z týchto dôvodov preto súd žalobnému návrhu v tejto časti vyhovel.

23. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovaného, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená vo forme samostatného právneho úkonu a nie ako súčasť zmluvy o úvere, tento argument neobstojí. Zásadné je, že dohoda o zrážkach zo mzdy je dvojstranný právny úkon, a už zo samotného označenia tohto právneho úkonu „dohoda“ je zrejmé, že vyžaduje nevyhnutne pre svoju platnosť dosiahnutie konsenzu oboma zmluvnými stranami. Žalobkyňa nemala reálnu možnosť uzavrieť zmluvu o úvere bez dohody o zrážkach zo mzdy. Takéto zabezpečenie dlhu nie je na prospech spotrebiteľa, spotrebiteľ sa svojou neznalosťou právnych dôsledkov tohto zabezpečovacieho inštitútu dostáva do znevýhodneného postavenia, pretože veriteľovi je takouto formou umožnené domáhať sa uspokojenia svojho tvrdeného nároku a to aj v nezákonnej výške bez obmedzení, bez náležitej súdnej kontroly, pričom nemožno vylúčiť ani účel obchádzania príslušných ustanovení na ochranu spotrebiteľa a vyňatie záväzkového vzťahu zo súdneho prieskumu. Takáto dohoda o zrážkach zo mzdy bola formulovaná jednostranne v neprospech žalobkyne, ako spotrebiteľa a ustanovenia takejto dohody zakladajú nerovnováhu v právach spotrebiteľa. Žalovaný sa na základe predmetnej „dohody“ platí mzdy spotrebiteľovi, ktorý neskúma dôvodnosť a zákonnosť uzatvorenia „dohody“ a je povinný zrážky zo mzdy spotrebiteľa vykonávať vo výške požadovanej veriteľom, teda bez akéhokoľvek eventuálneho súdneho prieskumu zákonnosti a okolností uzatvorenia tejto „dohody“. Ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá robí takúto dohodu o zrážkach zo mzdy neplatnou pre rozpor so zákonom podľa ustanovenia § 39 v spojení s ustanovením § 53 ods. 1, 2 a 5 Obč. zák.

24. Pre úplnosť súd uvádza aj ďalšiu okolnosť podporujúcu záver o neplatnosti dojednania o dohode o zrážkach zo mzdy. Vychádzajúc z dikcie citovaného zákonného ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka, súd konštatuje, že zákon pokiaľ upravuje dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, je pomerne strohý v zákonnej úprave, pričom výslovne požaduje písomnú formu dohody medzi veriteľom a dlžníkom a ustanovuje, že zrážky nemôžu byť vyššie, než by boli pri výkone súdneho rozhodnutia. Žiadne ďalšie obligatórne náležitosti zo zákonnej dikcie *expressis verbis* nevyplývajú, avšak z hľadiska naplnenia požiadavky určitosti právneho úkonu je zrejmé, že výška zabezpečenej pohľadávky touto formou by mala z dohody o zrážkach zo mzdy vyplývať a to jasným a nezameniteľným spôsobom. Taktiež z dohody ako dvojstranného konsenzuálneho právneho úkonu je zrejmé, že obsahom dohody o zrážkach zo mzdy považuje dojednanie obsiahnuté v „dohode“ o zrážkach zo mzdy za neurčité, čo jej jednoznačne zásadná vada tohto veriteľom zamýšľaného právneho úkonu, ktorý zo svojej povahy má byť dvojstranným konsenzuálnym právnym úkonom, pretože má za následok jej neurčitosť v esenciálnej náležitosti tohto právneho úkonu, kde absentuje označenie zabezpečenej pohľadávky. Aj z tohto dôvodu je takáto „dohoda“ okrem poukazu na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka ako neprijateľná zmluvná podmienka obsiahnutá v spotrebiteľskej zmluve, je aj z dôvodu jej neurčitosti a rozporu s ustanovením § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný právny úkon.

23. O konkrétnej výške trov súd rozhodne v prípade a po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP), pričom súd rozhodol tak podľa pomeru úspechu. Keďže žalobkyňa mala úspech 50% a neúspech 50%, súd rozhodol tak, že má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 0%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, uvedie sa, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (Podľa položky 21 sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch, ak nebude odvolanie doručené v potrebnom počte, súd bez ďalšej výzvy vyhotoví kópie odvolania na náklady odvolateľa vo výške 0,50 €/1 strana.)

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.